

денна	перший	3	90 год	30 год / 33 %				60 год / 67 %			іспит
				14 год		16 год			35 год	25 год	
заочна		3	90 год	6 год / 7 %				84 год / 93 %			іспит
				2 год		4 год			46 год	38 год	

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Завдання курсу полягає у формування наступних компетентностей студента:

- здатність організувати освітній процес у дошкільних навчальних закладах з використанням сучасних, науково обґрунтованих, традиційних та інноваційних засобів, методів, прийомів, технологій;
- здатність до взаємодії з батьківською спільнотою, налагодження соціально-педагогічного патронажу, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення;
- здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку;

а також, в результаті вивчення курсу, студент:

- знає про сучасні тенденції, закономірності розвитку технологій, методик педагогічних дисциплін;
- розрізняє сучасні наукові, методологічні та педагогічні засади, на яких побудовані навчальні курси, предмети;
- володіє методиками підготовки та проведення освітнього процесу у вищій школі та в ЗДО;
- визначає особливості сучасних інноваційних технологій та методики їх втілення в освітній процес;
- володіє методами і формами організації освітнього процесу в ЗДО;
- здатний до педагогічного осмислення явищ виховання і розвитку дитини в умовах родинно-суспільного виховання;
- здатний до педагогічного прогнозування, самостійності, критичного мислення;
- володіє кращими моральними якостями і здатний до їх вдосконалення і прояву у ставленні до дітей дошкільного віку.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ТА УЗГОДЖЕННЯ З ІНШИМИ ДИСЦИПЛІНАМИ

Нормативна навчальна дисципліна «Дошкільна педагогіка з методикою викладання у ЗВО» є складовою циклу загальної підготовки фахівців освітнього ступеня Магістр, ґрунтується на знаннях, які студенти отримують під час паралельного вивчення методики викладання дошкільної педагогіки, актуальних проблем дошкільної освіти, є компонентом під час вивчення наступних дисциплін: нормативно-правове регулювання освітньої сфери; теоретичні та методичні основи дошкільної лінгводидактики; теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку та ін.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Загальні компетентності
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
Здатність приймати обґрунтовані рішення.
Здатність працювати автономно.
Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.
Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства.

Фахові компетентності
Здатність організувати освітній процес у дошкільних навчальних закладах з використанням сучасних, науково обґрунтованих, традиційних та інноваційних засобів, методів, прийомів, технологій.
Здатність до співпраці з різними категоріями фахівців.
Здатність до взаємодії з батьківською спільнотою, налагодження соціально-педагогічного патронажу, пропагування педагогічних знань серед широких верств населення.

Здатність організувати науково-методичну та інноваційну діяльність в системі дошкільної освіти.
Здатність до професійного самовдосконалення: професійна самоосвіта, особистісне зростання, проектування подальших особистих освітньо-професійних траєкторій.
Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку.
Здатність до формування у дітей раннього і дошкільного віку первинних уявлень про предметне, природне, соціальне довкілля, властивості і відношення предметів; підбирати та проводити вправи дихальної гімнастики та релаксації, ігри, ігрові ситуації, бесіди, вправи, що сприяють підвищенню емоційного та психічного стану дитини; розвитку самосвідомості.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання навчальної дисципліни, який визначається до кожного завдання через якісні критерії і трансформується в мінімальну позитивну оцінку обраної для даної дисципліни шкали. Після завершення курсу використана шкала перенормується у накопичувальну 100-бальну системою з відповідністю у національній («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») та ЄКТС (A, B, C, D, E, FX, F) шкалах.

Контроль проводиться у чотири етапи: вхідний (у формі тестів для визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, що забезпечують цей курс; за результатами цього контролю розробляються заходи індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу тощо), поточний (при проведенні лекцій, практичних, лабораторних, семінарських та інших занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентом матеріалу курсу та підготовленості студента до виконання конкретних видів навчальної діяльності), проміжний (модульного; при завершенні вивчення логічно завершені частини навчальної дисципліни) та семестровий контроль.

ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ

Екзамен; командні проекти; реферати, есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; студентські презентації та виступи на наукових заходах.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Аудиторна робота «Слухай, читай, обговорюй» (Л – лекція, Лб – лабораторне заняття, Пр – практичне заняття, См – семінарське заняття)

Самостійна робота «Думай, пиши, аналізуй, досліджуй, твори» (Рр – розрахункова робота, Інд – індивідуальне завдання, Пз – підготовка до занять)
Контроль «Захищай, відстоюй, неси відповідальність» (МК – модульний контроль; ПК – підсумковий контроль)

Тема	Тема навчального заняття	К-сть годин за денною/заочною формами навчання	Засіб оцінювання	Максимальна кількість балів за формами навчання
Вхідний контроль			<u>тест</u>	---
Змістовий модуль 1. Теоретичні засади дошкільної педагогіки				25 / 25
1.1. Дошкільна педагогіка як галузь педагогічної науки	<u>Л1 План лекції 1</u>	2 / 0,15	---	---
	<u>Л2 План лекції 2</u>	2 / 0,15	---	---
	<u>Пр1 Теоретичний коментар, завдання та література до практичного заняття 1</u>	2 / 0,5	звіт/логічна схема	5 / 5
	<u>Пр2 Теоретичний коментар, завдання та література до практичного заняття 2</u>	2 / 0,5	презентація	5 / 5
1.2. Різновиди і вектори виховної роботи в закладах дошкільної освіти	<u>Л3 План лекції 3</u>	2 / 0,15	---	---
	<u>Л4 План лекції 4</u>	2 / 0,15	---	---
	<u>Л5 План лекції 5</u>	2 / 0,4	---	---
	<u>Пр3 Теоретичний коментар, завдання та література до практичного заняття 3</u>	2 / 0,5	звіт	5 / 5
	<u>Пр4 Теоретичний коментар, завдання та література до практичного заняття 4</u>	2 / 0,5	таблиця/рекомендації	5 / 5
	<u>Пр5 Теоретичний коментар, завдання та література до практичного заняття 5</u>	2 / 0,5	реферат/звіт	5 / 5

Змістовий модуль 2. Виховання та розвиток дітей у грі				16 / 16
2.1. Гра як вид діяльності дитини дошкільного віку	Л6 <u>План лекції 6</u>	2 / 0,25	---	---
	Пр6 <u>Теоретичний коментар, завдання та література до практичного заняття 6</u>	2 / 0,5	класифікація/ твір	8 / 8
	Пр7 <u>Теоретичний коментар, завдання та література до практичного заняття 7</u>	2 / 0,5	таблиця/звіт/підбірка ігор	8 / 8
Змістовий модуль 3. Методологічні засади методики викладання дошкільної педагогіки				9 / 9
3.1. Методика викладання дошкільної педагогіки як галузь педагогічних знань	Л7 <u>План лекції 7</u>	2 / 0,75	---	---
	Пр8 <u>Теоретичний коментар, завдання та література до практичного заняття 8</u>	2 / 0,5	таблиця/звіт	9 / 9
Разом за поточний контроль				50 / 50
Підсумковий контроль	ПК1 <u>Питання до екзамену</u>		екзамен	50
Всього за навчальну дисципліну				50

ДЕТАЛІЗОВАНИ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ І КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОКРЕМИМИ ВИДАМИ РОБІТ

Ідентифікатор навчального	Заплановані результати за окремими заходами оцінювання
----------------------------------	---

заняття із запланованим контролем	
Л1	Знати предмет і завдання дошкільної педагогіки, розрізнати понятійний апарат дошкільної педагогіки.
Л2	Аналізувати функцію дорослого в процесі соціалізації особистості дитини, знати вікову періодизацію дитинства, визначати роль закладів дошкільної освіти в системі національної освіти.
Пр1	Послугуватись джерелами розвитку дошкільної педагогіки з метою впровадження інновацій і оновлення підходів до освітнього процесу.
Пр2	Знати нормативно-правові документи та специфіку програм навчання і виховання дітей дошкільного віку, що покладені в основу дошкільної педагогіки.
Л3	Розуміти провідні завдання виховання дітей дошкільного віку та специфіку означеного процесу.
Л4	Використовувати знання про психофізіологічні основи розвитку дітей дошкільного віку у процесі виховання.
Л5	Знати закономірності процесу виховання і розвитку дошкільників.
Пр3	Знати принципи та завдання виховання дітей дошкільного віку, володіти методиками організації означених процесів.
Пр4	Володіти методами індивідуального підходу у вихованні дітей дошкільного віку.
Пр5	Вміти організувати умови для самостійної діяльності дітей.
Л6	Вміти планувати та організувати ігрову діяльність дітей дошкільного віку.
Пр6	Знати особливості організації ігрового середовища в різних вікових групах ЗДО.
Пр7	Володіти методикою організації та проведення різних видів ігор.
Л7	Володіти методикою викладацької діяльності.
Пр8	Знати загальну характеристику форм організації навчання у ЗВО та володіти методикою проведення занять у ЗВО, з дошкільної педагогіки зокрема.
ПК	мати цілісну систему теоретичних знань та практичних умінь із дошкільної педагогіки як науки про виховання та навчання дітей від народження до вступу в школу, а також володіти системою методичних знань, умінь та навичок необхідних для ефективного виконання функціональних обов'язків викладача закладу вищої освіти та викладання курсу «Дошкільної педагогіки», зокрема.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

БАЗОВА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бурковська О. Цілісний підхід до розвитку і виховання наймолодших / О. Бурковська // Дошкільне виховання. 2018. №6. С. 12–16.
2. Воспитание и обучение детей раннего возраста / под ред. Л. Павловой. Москва : Просвещение, 2016.
3. Гураш Л. Ранній вік: умови розвитку / Л. Гураш // Дитячий садок. 2007. № 19 (403).
4. Гурковська Т. Адаптація малюків: чи бути батькам у групі / Т. Гурковська // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2017. № 8.
5. Гурковська Т. Дитина раннього віку: особливості взаємодії та розуміння малюків / Т. Гурковська // Дитячий садок. 2017. №19 (403).
6. Гурковська Т. Л. Дитина до трьох: психологічний портрет з рекомендаціями / Т. Л. Гурковська // Дошкільне виховання. 2017. № 12. С. 11–15.
7. Доля Н. Розвиток емоційної сфери дітей раннього віку // Психолог. 2008. № 34 (322).
8. Дошкольная педагогика с основами методик воспитания и обучения: учебник для вузов. Стандарт третьего поколения. Санкт-Петербург: Питер, 2013. 464 с.
9. Дошкольная педагогика. Учеб.пособие для учащихся пед.уч-щ по спец. 2002 «Дошкольное воспитание» / В. И. Ядэшко, Ф. А. Сохин, и др.; Под ред. В. И. Ядэшко. 2-е изд. испр. и доп. Москва: Просвещение, 2016. 415 с.
10. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: наук.-метод. посіб. / Наук. ред. О. Л. Кононко. Київ: Редакція журналу «Дошкільне виховання», 2012. 243 с.
11. Кононко О. Особистісне зростання в ранньому віці: суть та умови сприяння / О. Кононко // Дошкільне виховання. 2016. № 10.
12. Крикун О. Ранній розвиток здібностей дітей / Інноваційна практика в роботі вихователя ДНЗ: метод. посібн. / Н. Дятленко, А. Гончаренко, А. Шевчук та ін. Київ : Шкільний світ, 2019. 128 с.
13. Крутій К. Л. Освітній простір дошкільного навчального закладу : монографія : у 2 ч. / К. Л. Крутій. Запоріжжя : ЛППС Лтд, 2009. Ч.1 : Концепції, проектування, технології створення. 320 с.
14. Кузьменко В. У. Розвиток індивідуальності дитини 3-7 років : моногр. / В. У. Кузьменко. Київ : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. 354 с.
15. Лисенко Н. В., Кирста Н. Р., Педагогіка українського дошкільця: У 3-х ч.: навч. посібник. Київ : Вища школа, 2016. Ч.1.302 с.
16. Лохвицька Л. В. Розвивальне середовище для дітей раннього віку / Л. В. Лохвицька // Дошкільне виховання. 2013. № 11. С. 12–14.
17. Методичні рекомендації до програми розвитку і виховання дітей раннього віку «Зернятко» / Під ред. О. Л. Кононко. Київ : Кобза, 2004.
18. Обов'язкова освіта дітей старшого дошкільного віку: форми здобуття, організація і зміст роботи : збірник методичних матеріалів / [авт.-упоряд.: О. П. Долинна, А. П. Бурова, О. В. Низковська, Т. П. Носачова]. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 480 с.
19. Підбір і використання іграшок для дітей раннього віку у дошкільних навчальних закладах. Методичні рекомендації // Дошкільне виховання. 2006. №5.
20. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка: підручник. 2-ге вид., доповн. Київ : Академвидав, 2013. 464 с. (серія «Альма-матер»).
21. Поніманська Т. І. Дорослий у становленні дитячої особистості / Т. І. Поніманська // Дошкільне виховання. 2009. №12.
22. Поніманська Т. І. Технологія виховання людяності / Т. І. Поніманська // Дошкільне виховання. 2008. № 4, 5.
23. Поніманська Т. І., Дичківська І. М. Дошкільна педагогіка. Практикум. Навч. пос. для студентів ВНЗ, спеціальність «Дошкільне виховання». Київ : Видавничий дім «Слово», 2007. 352 с.
24. Постна І. Рух для здоров'я малюків / І. Постна // Дошкільне виховання. 2017. № 9.

25. Розвиваємо, навчаємо, виховуємо дитину третього року життя : методичний посібник / Кузьмук Л. І. та ін.; за ред. Т. І. Поніманської. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2013. 568 с.

26. Сиротич Н. Мова мистецтва, або використання методів арт-терапії у роботі з дітьми раннього віку / Н. Сиротич // Вихователь-методист дошкільного закладу. 2017. №12.

27. Смольникова Г. В. Розвиваємо у малят сенсорику та дрібну моторику / Г. В. Смольникова // Дошк. виховання. 2010. № 7. С. 20-22.

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА:

28. Борисова З. Н. Теоретичні основи проблеми підготовки педагогічних кадрів у галузі дошкільного виховання // Удосконалення професійної підготовки спеціалістів дошкільного профілю / За ред. Л. Артемової, Н. Лисенко. Київ : РУМК, 1996. С. 32–42.

29. Борисова З. Вища освіта педагогів довкілля: початок становлення в Україні / З. Борисова // Дошкільне виховання, 2007. №3. С. 9–10.

30. Дошкільна освіта: історія і сьогодення : довідник / упорядник Л. В. Лохвицька. Тернопіль : Мандрівець, 2017. 208 с.

31. Куліш Т. І. Проблеми дошкільного виховання у творчій спадщині Наталії Лубенець (1877-1943): дис. канд. пед. наук, спец. 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки» / Тетяна Іванівна Куліш. Київ, Інститут педагогіки АПН України, 2006. 230 с.

32. Петухова Л. Є. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя в умовах вищого навчального закладу [науковий посібник] / Під загальною редакцією професора С. І. Якименко. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2017. С. 63–74.

33. Петухова Л. Є. Практикум з курсу «Історія загальної та дошкільної педагогіки» [посібник для студентів напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта» денної та заочної форм навчання] / Л. Є. Петухова, Н. А. Воропай. Херсон : Айлант, 2010. 104 с.

34. Попиченко С. С. Розвиток теорії і практики дошкільного виховання в Україні (кінець XIX – початок XX ст.): Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Ін-т пед. АПН України. Умань, 1998. 197 с.

35. Скутіна В. За традиціями української народної педагогіки // Початкова школа. 2013. № 7. С. 22–24.

36. Слободянюк Т. Б. Становлення та розвиток професійної підготовки фахівців з дошкільного виховання в Україні (кінець XIX - початок XX-го століття): автореф. дис.... канд. пед. наук / Тетяна Борисівна Слободянюк. Київ, 2000. 20 с.

37. Теорія і практика дошкільної освіти в Україні : колект. монографія / [Борисова З. Н. [та ін.] ; заг. ред.: Беленька Г. В., Машовець М. А.] ; Київ, ун-т ім. Б. Грінченка. Пед. ін-т. Київ : [б. в.], 2011. 231 с.

38. Улюкаєва І. Г. Нариси з історії суспільного дошкільного виховання в Україні: Навчальний посібник. Бердянськ, 2016. 148с.

39. Улюкаєва И. Г. Становление и развитие дошкольного педагогического образования в Украине (1905-1941 гг.): Дис... канд. пед. наук: 13.00.01 / Київ. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ, 1993. 197 с.

40. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки : Навч. посібн. / вступні нариси та упорядкув. З. Н. Борисової. Київ : Вища школа, 2014. 511 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ:

1. [Базовий компонент дошкільної освіти](#)

2. [Методичні рекомендації до програми виховання та навчання дітей від двох до семи років «Дитина»](#)

3. [Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт»](#)

4. [Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкільля»](#)

5. [Лист Міністерства освіти і науки України №1/9-419 від 02.02.2019 «Щодо організації діяльності закладів освіти, що забезпечують здобуття дошкільної освіти у 2019/2020 навчальному році»](#)

ДОДАТКОВІ МАТЕРІАЛИ

Екзаменаційні білети ("Надати доступ", у полі "Користувачі" - nmv@vu.edu.ua)